

Medicina social

Cases i barraques

per

J. AGUADÉ I MIRÓ

Jo ja no volia parlar més de barraques ni cases barates; penso que tenen motius els meus lectors d'estar cansats de la meua dèria. Potser, ben mirat, faig mal fet; un hom, quan troba una injustícia per esmenar, té de lluitar contra ella fins a foragitar-la i les raons d'ordre retòric no el tenen d'aturar pas. El fet és que m'havia proposat de no parlar-ne en molt de temps, però un article de l'amic Tragant i Carles en el BUTLLETÍ DEL SINDICAT DE METGES DE CATALUNYA del mes de gener em fa recaure.

L'amic Tragant m'atribueix d'ésser partidari de la construcció de barraques per l'Ajuntament. Parlem-ne d'això, posem-ho en clar. Jo sóc partidari de l'esmentada construcció com un mal menor; tot, menys aquesta inhibició immoral i antisocial dels poders públics. En el meu article del BUTLLETÍ del mes d'agost, defenso l'edificació de cases-bloc—que també és un mal menor—, i recolzo precisament la meua argumentació en una sèrie d'experiències en països més sortosos, o, per ésser més just, dissortats abans que nosaltres.

Però cal viure la realitat, i la realitat ens mostra, amb una excessiva impertinència, que el millor és enemic del bo. Els avantatges de les ciutats jardins van posar un vet a les cases de veïnat; que avui aquestes no ens privin de fer una obra enraonada.

Començo per fer la confessió que sóc un entusiasta de la ciutat; ho sóc per principis socials, per principis polítics, per raons d'ordre cultural i estètic, i àdhuc moral. Per a la ciutat jardí, o la seva paròdia, la ciutat de barraques urbanitzades, crec que no estem preparats ni culturalment ni políticament. Aquesta disgrega-

ció ciutadana, la ruralització de les nostres famílies burgeses i obreres, és un perill per a la nostra obra civilitzadora, mancada com està la nostra gent d'un bon tou d'instrucció; la vida aïllada reavivaria potser l'esperit rústec, desconfiat, esquerp, supersticiós. Encara el nostre poble no pot anar a la solitud perquè, més que afinar-li l'ànima, potser li reviscolaria instints ancestrals no escaients a la nostra època.

Però davant de totes aquestes raons i principis hi ha la realitat, la dura realitat, violenta, agressiva, i aquesta ens mostra que totes les nostres prèdiques no han aixecat ni un mal embà de cantell; que l'edificació de cases s'ha deixat com sempre a l'acció particular; i que els únics que han portat una solució eficaç i immediata al problema dels rellogats i a la manca d'estatges obrers, han estat precisament els barraquenys. Ells han fet l'esforç més gros i àdhuc més noble. Cal tenir ben present per a tota actuació ulterior l'ajut que pot portar aquest pare de família que, sense casa, amb la ràbia silenciosa del que es veu despullat de tot gaudi civil en mig de tots els tresors que el treball col·lectiu ha apiolat, ha pres la iniciativa de construir-se ell sol el seu soplug.

Tota dissertació erudita sobre allò que calia i cal fer, té d'encarar-se amb aquesta crua realitat. L'apostolat d'uns homes de cor, les queixes contínues dels vexats, no enternien gens les nostres autoritats i delegacions democràtiques, no enternien gens les entitats anomenades filantròpiques, algunes d'elles arximilionàries, no trobaven viarany per arribar al sentiment d'humanitat dels nostres rics, molts d'ells cristians, ni tampoc de les nostres ordres religioses, que men-